

عنوان مقاله:

بررسی مبانی مسئولیت مدنی خسارات زیست محیطی با نگاهی بر اصل استفاده غیر زیان بار از سرزمین

محل انتشار:

دانش حقوق مدنی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

علیرضا شمشیری - گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران

محمد اسماعیل عاقل پور - دانشجوی دکترای حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی کیش، کیش، ایران

بختیار عباسلو - استادیار، گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در این مطالعه که بصورت توصیفی تحلیلی انجام شده است مبانی مسئولیت مدنی ناشی از خسارتهای زیست محیطی در قانون ایران و اتحادیه اروپا بررسی و آراء صادره و رویه های قضایی بین المللی در دعاوی بین دولتها بر مبنای اصل استفاده غیر زیان بار از سرزمین ارزیابی می شود. از مهم ترین دستاوردهای قانون گذاری جدید در سطح جهانی، تغییر مبنای مسئولیت مدنی در این زمینه است که اصولاً آن را تابع، مسئولیت بدون اثبات تقصیر قرار داده اند. در قانون ایران با بهره گیری از اصل پنجاهم قانون اساسی، مسئولیت بدون تقصیر به عنوان اصلی مناسب در خسارات زیست محیطی مورد پذیرش است. بر اساس دستورالعمل مصوب اتحادیه اروپا می توان گفت که قوانین مسئولیت مدنی سنتی در این مسیر ناکارآمد است و در آن تنها حقوق و اموال خصوصی مورد بررسی و حمایت قرار گرفته است و به حقوق عمومی بی اعتنا است. نتایج بررسی های به دست آمده از آراء و رویه های قضایی بین المللی بیانگر آن است که آراء صادره توسط دیوان بین المللی دادگستری تا سال ۱۹۹۷ سیاست سنتی خود را که بر پایه اولویت قرار دادن حاکمیت مطلق دولت ها پی ریزی شده بود، حفظ نمود و همچنین در مواجهه با موضوعات حقوق بین الملل محیط زیستی عکس العملی تردید آمیز داشته است و از این رو می توان گفت قدرت حاکمیت و اقتدار را در دعاوی بین المللی در حیطه محیط زیست از دست داده است.

کلمات کلیدی:

مبانی مسئولیت مدنی، مسئولیت بین المللی دولت ها، خسارات زیست محیطی، اصل استفاده غیر زیان بار از سرزمین، رویه قضایی بین المللی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941371>

